

Gode råd for oppfyring av rentbrennende vedovn i moderne og energieffektive hus.

Generelt

1. Slå av kjøkkenvifte og ikke bruk sentralstøvsuger.
2. Åpne et vindu i stuen på gløtt i nærhet av ovnen slik at ekstra friskluft tilføres ovnen. (Kan gjøre et forsøk på justere ventilasjonen hvis den har en over-trykksfunksjon).
3. På askeskuffen finnes et spjeld som skal stå helt åpent (skyves til høyre).
4. Spaken (spjeldet) som justerer trekken skal trekkes helt ut (spak under askeskuffen).
5. Legg i 2-3 små vedkubber (som kan antennes lett) og tenn opp med briketter eller lignende. Bruk aldri papir eller brannfarlige væsker til opptenning.
6. Døren på ovnen må stå på gløtt (3-5 cm) under hele opptenningsprosessen, og den må være åpen helt til man skal legge i nytt ilegg.
7. Vinduet kan lukkes etter 5-10 minutter. Hvis flammene reduseres betraktelig når vinduet lukkes, må vinduet være åpent litt til. Her må man prøve seg frem.
8. Når det har tatt ordentlig fyr i de første kubbene, er det klart for et nytt ilegg. Legg inn 2-3 vedkubber på ca 30 cm og lukk igjen ovnsdøren.
9. Etter ca 5 minutter kan man lukke spjeld på askeskuff og skyve inn spaken for primær luften ca 40%
10. Nytt ilegg legges inn når de første kubbene er godt brent, og «det er klart» for nytt ilegg.
11. Juster spjellet under askeskuffen slik at veden brenner fint uten å sote. (For lite trekk vil skape uren forbrenning og for mye trekk vil brenne opp veden for raskt).

Hvis glasset soter til, skyldes det høyst sannsynlig at veden er fuktig, at ovnen tilføres for lite luft, eller at ovnen er overfylt. For å rengjøre glasset: må du legge inn ca. 3-4 vedkubber, trekk ut spjeldet under askeskuffen i 15-20 minutter for å opprette en varm fyring. Soten vil da gradvis forbrennes.

NB! Ovnsdøren må stå på gløtt under de to første opptenningene og først lukkes når ovnen er kald, så unngår man at pakningen på ovnsdøren klister seg til ovnens overflate etterhvert som malingen herder.

Spjeld på askeskuff
(punkt nr 3 og 10)

Spjeld under askeskuff
(punkt nr 4 og 11)

Hva kan årsaken være til at røyken fra ovn ikke trekkes opp i pipen men ut i rommet?

Når det gjelder et ildsteds funksjonalitet så er det mange faktorer som spiller inn. Ventilasjonsanlegget (med kjøkkenvifte og sentralstøvsuger), høytrykk og lavtrykk i værforholdene, boligens beliggenhet, lengde på pipen m.m er typiske faktorer. Den største utfordringen er tette bygg og at det i tillegg er balansert ventilasjon, uten lufteventiler i veggene (slik det var tidligere). Da er ovnen nødt for å få tilført tilluft gjennom et friskluftssystem, men denne lufttilførselen er ikke nok under opptenningsfasen.

Når pipen er varm så er oppdriften vesentlig bedre og oppfyringsveiledningen har nettopp dette som mål. Ilden trenger et overskudd av oksygen i en periode og da er det viktig å ha vindu åpent, eller eventuelt forsøke med overtrykksfunksjonen på ventilasjonsanlegget.

I mange tilfeller så vil det kunne bli et tilbakeslag for røyken når kjøkkenvifte eller sentralstøvsuger startes. Bygget er tett og mekaniske avtrekksapparater vil skape et undertrykk. Røyken vil bli tvunget til å gå den veien som har det sterkeste avtrekket. Pipens naturlige avtrekk vil tape kampen mot sterke mekaniske avtrekksvifter.

I nye boliger er det ikke lenger slik at det bare er å fyre opp et ildsted og dette skal fungere. Det å forstå sammenhengen mellom ventilasjon og ildsted er avgjørende for å forstå bruken av ildstedet.

Opptenningsprosedyren er viktig å følge for at røyken ikke skal få tilbakeslag. Kjøkkenvifte og sentralstøvsuger bør være avslått når ildstedet er i bruk. Man kan stille seg undrende til om det er slik disse produktene skal fungere, men når kravene fra BE er balansert ventilasjon, bygg uten lufteventiler og rentbrennende ildsted med vedfyring, så må forhåndsregler tas for at ovnene skal virke riktig.

Det er ikke feil på ovnene som gjør at røyk kommer ut i rommet. Det kan være måten man tenner opp på, samt bruken av kjøkkenvifte og sentralstøvsuger i tette bygg med balansert ventilasjon når ovnen er i bruk.

Det som er viktig å forstå er at det er med røyk som det er med vann. Røyken følger bare enkleste vei. Røyken klarer ikke å «bestemme» selv at den skal opp pipen og ikke ut i stuen. Det er andre mekanismer som bestemmer dette. Den sterkeste vinner, og spørsmålet er om det er pipen eller det mekaniske ventilasjonsanlegget som er sterkest.

Hovedmålet med dette skrevet er å skape forståelse for hvordan røyken oppfører seg og for å gi forståelse for at det ikke er ovnen som avgjør hvor røyken beveger seg. Ingen ovner er hermetisk tette og man er derfor avhengig av oppdrift for at røyken ikke skal smyge seg ut igjennom ovnens mange komponenter. Hvis dette skjer, så er det naturlig å tro at det er feil på ovnen, men det er det ikke.

Det å bruke opptenningsprosedyren og våre råd for bruken av ildstedet er viktig for at produktet skal virke tilfredsstillende. Send oss gjerne en E-post hvis du mener beskrivelsen er fulgt, men røyken fortsatt ikke går opp i pipen. Vi vil prøve å være behjelpelige med å løse alle problemer med bruk av ildsted.

Vår mailadresse er drift@peisselskabet.no